

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

گروه آموزشی: کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

مشخصات درس - نیمسال اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵	
عنوان درس: حقوق نشر و ارتباط جمعی	
شماره درس: -	
تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری	
رشته و مقطع تحصیلی: ژورنالیسم پزشکی - کارشناسی ارشد	
روز و ساعت اجرا:	
پیش نیاز درس: -	
تعداد دانشجو: ۳ نفر	نماینده دانشجویان: راضیه علیزاده
محل برگزاری کلاس:	
مسئول درس	
نام و نام خانوادگی: دکتر محمدرضا سلیمانی	
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی - ۰۳۱-۳۷۹۲۵۱۵۹	
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد:	
آدرس پست الکترونیکی: soleymani@mng.mui.ac.ir	
اهداف و روش‌ها	
اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با حقوق نشر و ارتباطات جمعی اهداف اختصاصی: دانشجو باید در پایان این درس بتواند: ۱. حیطه شناختی: ❖ مفهوم حقوق، منابع و شاخه‌های حقوق را توضیح داده و جایگاه حقوق نشر تبیین کند. ❖ مفهوم مالکیت فکری و انواع آن را توضیح دهد. ❖ حقوق مادی و معنوی مؤلف و پدیدآورنده را تشریح کرده و تفاوت آنها را تحلیل کند. ❖ حقوق نشر و حمایت حقوقی از آثار علمی و مسئولیت‌های پدیدآورندگان و ناشران را تبیین کند. ❖ نقض حقوق در محیط‌های چاپی و دیجیتال نظیر سرقت ادبی و جرایم مطبوعاتی، چالش‌های حقوق نشر در محیط دیجیتال را تحلیل کند. ۲. حیطه نگرشی: ❖ اهمیت رعایت حقوق مالکیت فکری و حقوق پدیدآورندگان را پذیرفته و نسبت به رعایت آن مسئولیت‌پذیر باشد. ❖ نسبت به پیامدهای اخلاقی و حقوقی سرقت ادبی و استفاده بدون مجوز از آثار دیگران حساسیت نشان دهد. ❖ اهمیت رعایت قوانین و مسئولیت‌های حرفه‌ای را در تولید، انتشار، استفاده و اشاعه اطلاعات، به‌ویژه در محیط دیجیتال بپذیرد. ۳. حیطه مهارتی: ❖ یک اثر علمی را از نظر وضعیت حقوق مالکیت فکری بررسی کرده و موارد نیازمند اجازه، استناد یا رعایت حقوق پدیدآورنده را مشخص کند. ❖ نمونه‌های سرقت ادبی یا نقض حقوق مؤلف را در یک متن یا محتوای علمی شناسایی و موارد نقض حقوق را مستند کند. ❖ نحوه استفاده و انتشار یک اثر علمی در محیط دیجیتال را با توجه به حقوق مؤلف، مجوزهای استفاده و الزامات حقوق نشر تعیین کند.	

روش تدریس: سخنرانی، بحث گروهی
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: رایانه، ویدئو پروژکتور
روش ارزشیابی: فعالیت‌های کلاسی؛ ارائه پروژه، آزمون پایان ترم
سیاست‌ها و قوانین درس: حضور به موقع در کلاس، انجام به موقع تمرینات و تکالیف درسی، مشارکت در فعالیت‌های آموزشی کلاس
نحوه مشارکت فعال فراگیران: انجام تکالیف کلاسی، مشارکت در مباحث کلاسی
شرح وظایف نماینده کلاس:
منابع درس
❖ کلین، بثانی؛ موس، گلیس؛ ادوارد، لی. آشنایی با حق مولف: مالکیت فکری در عصر دیجیتال. ترجمه رویا پورنقی، بهروز رسولی. تهران: پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات، ۱۳۹۶. ❖ قانون مطبوعات ایران ❖ اورینگ، لی کالورت؛ مورمن، گری. بازنگری در مفهوم دستبرد ادبی. ترجمه صفر بیگزاده و بهروز رسولی. تهران: کلک صبا، ۱۳۹۵. ❖ بیگزاده، صفر. سرقت علمی و قوانین و مقررات حاکم بر آن در ایران (بررسی وضع موجود و ارائه راهکار). تهران: حقوق‌یار، ۱۳۹۸.

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس	منبع
۱	مفهوم و جایگاه حقوق؛ منابع و شاخه‌های حقوق	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف
۲	مفهوم مالکیت فکری؛ انواع مالکیت فکری	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف
۳	حقوق مؤلف و پدیدآورنده؛ حقوق مادی و معنوی	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف
۴	حقوق نشر؛ حمایت از آثار علمی؛ حقوق پدیدآورندگان	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف
۵	سرقت ادبی و نقض حقوق	دکتر محمدرضا سلیمانی		بازنگری در مفهوم دستبرد ادبی
۶	حقوق مطبوعات؛ شرایط انتشار مطالب	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف
۷	جرایم مطبوعاتی	دکتر محمدرضا سلیمانی		قانون مطبوعات ایران
۸	تحول حقوق نشر در محیط دیجیتال	دکتر محمدرضا سلیمانی		آشنایی با حق مولف